Kniha: Zelená míle (Stephen Edwin King)

Předmět: Český jazyk – rozbor díla

Přidal(a): D. Frýda

Stephen Edwin King

- Americký spisovatel hororů, detektivek nebo thrillerů
- Jeden z nejproduktivnějších autorů současnosti
- V dětství psal články do časopisů a povídky
- Ve dvou letech života mu zmizel otec
- Kvůli těžké oční vadě nosí od mala brýle
- 1970 – absolvoval univerzitu v Oronu
- Na univerzitě v Maine potkal budoucí manželku, která mu porodila 3 děti
- Kvůli nemožnosti najít si práci učitele pomáhal v prádelně, kde psal povídky

Další díla:

- Povznesení
- Černočerná tma
- Svědectví
- Carrie
- Temná věž
- Mrtvá zóna
- Čtyři roční doby apod.

Literárně historický kontext

LITERATURA PŘELOM 20/21. STOLETÍ (OBECNÁ CHAR.)

- Široká škála druhů a žánrů
- Dominantním rysem svoboda projevu (smí se vše, odmítání jakéhokoli tabu) – až na hranici střetu kultur, osobních urážek a útoků (někdy vede k právním sporům nebo výhrůžkám)
- Čtenářská úspěšnost často ovlivněna reklamou
- Snadná dostupnost světové literatury (rychle se překládá – často na úkor kvality, velké množství nakladatelství)
- Významná role internetu (laická hodnocení – diskusní fóra, žebříčky prodejnosti)
- provázanost – úspěch knihy – filmové zpracování – zájem o knižní předlohu
- literární kritika (hledá a zkoumá kvalitu námětu, jazyka, zpracování) – udílení literárních cen
- převažují náměty ze současnosti, zpopularizovaná historie, fantasy, sci-fi a detektivní literatura

Další autoři tohoto období:

- J. K. Rowling
- Jo Nesbø,
- Michal Viewegh
- Petr Šabach
- Miloš Urban
- John Green

Rozbor díla: Zelená míle

Jazyk díla:

- Jazyk je spisovný i nespisovný
- Mnoho přímých řečí, ve kterém autor používá vulgarismy, pejorativa a hovorové prvky
- Objevují se i nepřímé řeči

- Jazyk by se také dal charakterizovat jako běžná mluva tehdejší doby
- Autor používá i básnické tropy a figury
- gradace, metafory, personifikace, dysfemismy apod.
- Často expresivní výrazy (citově zabarvená slova)

Ohlas díla:

- Kniha se stala ihned populární
- Při vydání jedna z nejprodávanějších knih hlavně v Americe
- Filmová adaptace – 1999 v hlavní roli s Tomem Hanksem
- Tato filmová adaptace od režiséra Franka Darabonta se stala v hodnocení ČSFD jako 3. nejlépe hodnocený film vůbec (velmi vysoký úspěch)

Kompozice:

- Retrospektivní příběh Paula Edgecombeho – vyprávění ze života

Postavy:

- **PAUL EDGECOMBE –** Jedna z hlavních postav, Paul vykonává hlavního dozorce v bloku E. Je to velmi vnímavý, hodný a empatický člověk, dokáže vězňům naslouchat a vyhovět jejím přáním. Celý příběh je smutný z toho, že nemůže přijít na záhadu vraždy dvou malých holčiček, protože si správně myslí, že John Coffey to nebyl. Má problémy s vykonáváním potřeby, takže ho to utápí v bolestech a právě John mu od této nepříjemnosti pomůže
- **BRUTUS HOWELL, DEAN STATON –** Kolegové Paula ve vězeňském bloku E, velice hodní pánové, navzájem si všichni pomáhají a sdílejí stejné názory
- **JOHN COFFEY –** Velice zajímavá postava, jedna z hlavních. Autor Johna vykresluje jako černého, vysokého a svalnatého muže, který je obviněn za něco, co nikdy neudělal. Má přidělené nadpřirozené schopnosti, kterými může ze člověka vytáhnout veškeré zlo i podobě nemoci. Na okolí působí vystrašeně, má z dozorců respekt a snaží se s nimi výborně vycházet. Nejhezčí moment byl, když uzdravil Melindu Mooresovou z rakoviny.

Nakonec ale musel stejně podstoupit trest smrti, ovšem nespravedlivě

- **WILLIAM WHARTON –** Zlý a neomalený mladík, který stojí za vraždou dvou malých holčiček, za kterou byl prve obviněn i John Coffey. Zde vidíme náznaky nespravedlnosti, protože John nebyl trestu zproštěn. William se chová ve věznici drze, stále odmlouvá a jeho chování se dozorcům nelíbí, proto ho vždy na čas strčí do tmavé a odhlučněné místnosti. Trochu mi jeho chování přijde schizofrenické. Nakonec stejně jako John skončí na elektrickém křesle
- **PERCY WETMORE –** Mazaný a zlý dozorce, který byl k Paulovi přidělen z jiného bloku. Snaží se stále dělat naschvály jak vězňům, tak dozorcům. Ti ho za své chování šikanují. Největší zlost byla, když zašlápl pana Jinglese a zkazil tak Eduardovi život.
- **EDUARD DELACROIX –** Hodný vězeň, s dozorci vycházel. Našel si dokonce myšáka, kterého pojmenoval pan Jingles. Velice si s rozuměl, učil ho mnoha trikům a urychloval si tak čas strávený ve vězení.
- **PAN JINGLES –** Myšák, který si oblíbil Eduarda a zůstal s ním v jeho cele. Učil se triky s Eduardem a měli se rádi. Jednoho dne zemřela po zašlápnutí Percym, ale John ji svými zázračnými schopnostmi uzdravil.
- Žena správce vězení Melinda, která trpěla rakovinou a John Coffey ji svými nadpřirozenými silami uzdravil
- Další postavy jako například kolegové ve věznici, další vězni, žena Paula apod..

Role vypravěče:

- Vypravěč PERSONÁLNÍ
- Vypravěčem je tedy hlavní postava Paul Edgecombe
- Příběh je vyprávěn v Ich-formě

Téma díla:

- Nespravedlivé obvinění, rozpor dobra a zla, nadpřirozené schopnosti, vražda, rasismus

Stručný děj:

- Paul Edgecombe sepisuje příběh, který začínal už za doby, kdy ještě pracoval jako

bachař ve věznici Gold Mountain v bloku E. Tehdy se řešila otázka vraždy dvou malých holčiček, u kterých byl přistižen velký a citlivý černoch John Coffey. Paula trápí zánět močového měchýře a má problém s vykonáváním potřeby. John to z něho vycítí, a svými zázračnými schopnostmi ho vyléčí. Paul nemůže uvěřit svým očím, že někdo jako on, který celé dny probrečí, dokázal nejen vyléčit jeho problém, ale taky nevěřil, že by holčičky zabil. Po troše bádání zjistil od Johna, že holčičky našel mrtvé a chtěl je také vyléčit. Bohužel ho u tohoto činu přistihli a zatkli. Protože ale nemají dostatečné důkazy o tom, že by John vraždu neuskutečnil, nemine ho trest smrti. Paul se mu snaží nezhoršovat poslední dny života ale Percy, dozorce, který byl dosazen na blok svým otcem, guvernérem, a dělal všem jen naschvály. Jeden takový naschvál udělal i panu Jinglesovi, kterého zašlápl, ale John se myšáka podařilo vyléčit. Nakonec všichni podstoupí trest smrti na elektrickém křesle. Zde končí příběh bachaře Paula. Když dá své platonické lásce Elaine přečíst tento příběh, vezme ji na místo, kam chodí každý den (je to menší bouda, která asi sloužila jako dílna. Když ale Elaine spatří pana Jinglese, nemůže uvěřit svým očím. Nakonec pan Jingles umírá stářím a Paul se přizná, že všichni z vězení i jeho rodina jsou mrtví, a že jich dosáhl věku 104 let.